

Jednoznaczność rozkładu na czynniki pierwsze I

1. W Biwerlandii w obiegu są monety o nominałach 5 eciepecie i 8 eciepecie. Jaka najmniejszą (dodatnią) kwotę można zapłacić za zakupy, jeżeli sprzedawca może wydawać resztę?

2. To samo pytanie, gdy w obiegu są monety 16 i 26 eciepecie.

3. To samo pytanie, gdy w obiegu są monety 39 i 102 eciepecie.

4. W obiegu są monety o nominałach m eciepecie i n eciepecie, gdzie m i n są liczbami całkowitymi dodatnimi. Ponadto wiadomo, że $m < n$ oraz liczba n nie jest podzielna przez m . Uzasadnij, że można zapłacić pewną kwotę (dodatnią) mniejszą od m eciepecie.

5. W obiegu są monety o nominałach m eciepecie i n eciepecie, gdzie m i n są liczbami całkowitymi dodatnimi. Niech k będzie najmniejszą kwotą dodatnią, jaką można zapłacić. Uzasadnij, że liczby m i n są podzielne przez k .

6. W obiegu są monety o nominałach p eciepecie i n eciepecie, gdzie p jest liczbą pierwszą, a n jest liczbą całkowitą dodatnią niepodzielną przez p . Uzasadnij, że można zapłacić za zakupy wartość 1 eciepecie.

7. Liczba p jest pierwsza, a liczba całkowita dodatnia n jest niepodzielna przez p . Uzasadnij istnienie takiej liczby całkowitej dodatniej m , że liczba mn daje resztę 1 przy dzieleniu przez p .

8. Liczby całkowite dodatnie m i n są niepodzielne przez liczbę pierwszą p . Udowodnij, że liczba mn jest niepodzielna przez p .

Wskazówka: Istnieją takie a i b , że ma i nb dają przy dzieleniu przez p resztę 1, wobec czego mna ...

9. Iloczyn mn liczb całkowitych dodatnich jest podzielny przez liczbę pierwszą p . Udowodnij, że co najmniej jedna z liczb m , n jest podzielna przez p .

10. Sformułuj i udowodnij twierdzenie o jednoznaczności rozkładu liczb naturalnych na czynniki pierwsze.

Jednoznaczność rozkładu na czynniki pierwsze II

11. Wyznacz wszystkie pary liczb całkowitych dodatnich m, n spełniające warunek

$$m^2 n^3 = 2^7 \cdot 3^{11} \cdot 5^5.$$

Podaj największy wspólny dzielnik liczb.

12. $\text{NWD}(16^{16}, 20^{20})$

13. $\text{NWD}(24^{24}, 27^{27})$

14. $\text{NWD}(48^{48}, 54^{54})$

15. Iloczyn mn (liczb całkowitych dodatnich) jest podzielny przez 6^{1000} . Czy stąd wynika, że co najmniej jedna z liczb m, n jest podzielna przez 6?

16. Iloczyn mn (liczb całkowitych dodatnich) jest podzielny przez 8. Czy stąd wynika, że co najmniej jedna z liczb m, n jest podzielna przez 4?

17. Iloczyn mn (liczb całkowitych dodatnich) jest podzielny przez $5^3 \cdot 3^5$. Dla jakiej największej liczby całkowitej d możemy stąd wywnioskować, że co najmniej jedna z liczb m, n jest podzielna przez d ?

18. Iloczyn mn (liczb całkowitych dodatnich) jest podzielny przez $19^3 \cdot 7^5$. Dla jakiej największej liczby całkowitej d możemy stąd wywnioskować, że co najmniej jedna z liczb m, n jest podzielna przez d ?

19. Wskaż możliwie najmniejszą liczbę całkowitą dodatnią k , dla której liczba $45^{45} \cdot k$ jest kwadratem liczby całkowitej.

20. Wskaż możliwie najmniejszą liczbę całkowitą dodatnią k , dla której liczba $20^{20} \cdot k$ jest sześcianem liczby całkowitej.

21. Wskaż możliwie najmniejszą liczbę całkowitą dodatnią k , dla której liczba $28^{28} \cdot k$ jest sześcianem liczby całkowitej.

22. Ile jest takich liczb całkowitych dodatnich $n \leq 100$, że liczba n^n jest kwadratem liczby całkowitej?

23. Ile jest takich liczb całkowitych dodatnich $n \leq 100$, że liczba n^n jest sześcianem liczby całkowitej?

Zadania na kolorowanie, podziały figur

24. Czy szachownicę 8×8 z usuniętymi dwoma przeciwległymi polami narożnymi można pokryć kostkami domina o wymiarach 1×2 ?

25. Pola planszy są kwadratami jednostkowymi. Dwa pola mogą mieć wspólny bok, wspólny wierzchołek lub też mogą nie mieć punktów wspólnych. Z każdego pola można dojść na każde inne ruchem wieży. Pola planszy są pomalowane na biało i czarno, przy czym pola sąsiadujące bokiem mają różne kolory. Pól białych jest tyle samo, co czarnych. Czy stąd wynika, że planszę można pokryć kostkami domina o wymiarach 1×2 ?

26. Plansza (jak w zadaniu poprzednim) ma 10 pól (5 białych i 5 czarnych). Czy stąd wynika, że na planszy można położyć "po kratkach" 4 kostki domina o wymiarach 1×2 ?

27. Plansza (jak w zadaniach poprzednich) ma 10 pól (5 białych i 5 czarnych). Czy stąd wynika, że planszę można pokryć sześcioma paskami papieru o wymiarach 1×2 ?

Paski papieru muszą być ułożone "po kratkach" i nie mogą wystawać poza planszę, ale mogą na siebie nachodzić (czyli jedno pole może być pokryte wielokrotnie).

28. Szachownicę 8×8 pokryto kostkami domina o wymiarach 1×2 . Udowodnij, że kostek ułożonych poziomo jest parzysta liczba.

Kostka ułożona poziomo to kostka, której dłuższy bok jest równoległy do dolnego boku szachownicy.

29. Szachownicę 6×6 pokryto kostkami domina o wymiarach 1×2 . Udowodnij, że szachownicę można podzielić na dwa prostokąty tak, aby linia podziału nie rozcinała żadnej kostki domina.

30. Czy szachownicę 8×8 z usuniętym polem narożnym można pokryć klockami triomina o wymiarach 1×3 ?

31. Czy szachownicę 10×10 można pokryć klockami tetromina o wymiarach 1×4 ?

32. Czy szachownicę 19×19 z usuniętym polem narożnym można pokryć klockami pentomina o wymiarach 1×5 ?

33. Czy szachownicę 19×19 z usuniętym centralnym polem można pokryć klockami pentomina o wymiarach 1×5 ?

Układy równań

Rozwiąż podane układy równań w liczbach rzeczywistych x, y .

$$34. \begin{cases} 2x + 3y = 19 \\ 3x + 2y = 16 \end{cases}$$

$$35. \begin{cases} x = y^2 \\ y = 2x^2 \end{cases}$$

$$36. \begin{cases} x = y^3 \\ y = 3x^3 \end{cases}$$

$$37. \begin{cases} y = x^2 \\ y + 7 = (x + 1)^2 \end{cases}$$

$$38. \begin{cases} x + y = 1 \\ x^2 + y^2 = 1 \end{cases}$$

$$39. \begin{cases} x^3 + y^3 = 0 \\ x^4 + y^4 = 8 \end{cases}$$

$$40. \begin{cases} x^2 = 2y^3 \\ x^3 = 2y^5 \end{cases}$$

$$41. \begin{cases} x^3 = 2y^5 \\ x^5 = 2y^7 \end{cases}$$

Rozwiąż podane układy równań w liczbach rzeczywistych x, y, z .

$$42. \begin{cases} x + y + z = 6 \\ x + 2y + 3z = 14 \\ x + y - z = 0 \end{cases}$$

$$43. \begin{cases} y = 2x^2 \\ z = 3y^2 \\ x = 5z^2 \end{cases}$$

$$44. \begin{cases} y = 2x^2 \\ z = 2y^3 \\ x = 2z^5 \end{cases}$$

$$45. \begin{cases} y^2 = 2x^3 \\ z^3 = 2y^5 \\ x^5 = 2z^7 \end{cases}$$

Wyznacz takie różne liczby całkowite dodatnie a, b, c spełniające podany układ równań, aby suma $a + b + c$ była możliwie najmniejsza.

$$46. \begin{cases} b^2 - a^2 = c^2 - b^2 \\ b - a = 2(c - b) \end{cases}$$

$$47. \begin{cases} b^2 - a^2 = c^2 - b^2 \\ 2(b - a) = 3(c - b) \end{cases}$$

$$48. \begin{cases} a^2 + b^2 = c^2 \\ b - a = c - b \end{cases}$$

$$49. \begin{cases} a^2 + ab + b^2 = c^2 \\ b - a = c - b \end{cases}$$

Zasada szufladkowa Dirichleta

50. Dany jest 120-kąt foremny wpisany w okrąg o promieniu 1. Pewnych 61 wierzchołków tego 120-kąta pomalowano na czerwono. Udowodnij, że pewne dwa czerwone punkty są odległe o 2.

51. Przy założeniach jak wyżej udowodnij, że pewne dwa czerwone punkty są odległe o 1.

52. Przy założeniach jak wyżej udowodnij, że pewne dwa czerwone punkty są odległe o $\sqrt{2}$.

53. Przy założeniach jak wyżej udowodnij, że pewne trzy czerwone punkty wyznaczają trójkąt prostokątny.

54. Dany jest 120-kąt foremny wpisany w okrąg o promieniu 1. Pewnych 41 wierzchołków tego 120-kąta pomalowano na czerwono. Udowodnij, że pewne dwa czerwone punkty są odległe o $\sqrt{3}$.

55. Dany jest 120-kąt foremny wpisany w okrąg o promieniu 1. Pewne 42 wierzchołki tego 120-kąta pomalowano na czerwono. Udowodnij, że pewne trzy czerwone punkty wyznaczają trójkąt mający co najmniej jeden kąt 60° .

56. Dany jest 120-kąt foremny wpisany w okrąg o promieniu 1. Pewnych 50 wierzchołków tego 120-kąta pomalowano na czerwono. Udowodnij, że pewne trzy czerwone punkty wyznaczają trójkąt mający co najmniej jeden kąt 72° .

57. Dany jest 120-kąt foremny wpisany w okrąg o promieniu 1. Pewnych 81 wierzchołków tego 120-kąta pomalowano na czerwono. Udowodnij, że pewne trzy czerwone punkty wyznaczają trójkąt równoboczny.

58. Dana jest liczba naturalna $n > 1$ oraz liczby całkowite dodatnie $a_1, a_2, a_3, \dots, a_{n+1}$. Udowodnij istnienie takich liczb całkowitych dodatnich $i \neq j$ nie większych od $n+1$, że liczba $a_i - a_j$ jest podzielna przez n .

59. Dana jest liczba naturalna $n > 1$ oraz liczby całkowite dodatnie $a_1, a_2, a_3, \dots, a_{2n+1}$. Udowodnij istnienie takich różnych liczb całkowitych dodatnich i, j, k nie większych od $2n+1$, że liczba $(a_i - a_j)^2 + (a_j - a_k)^2 + (a_k - a_i)^2$ jest podzielna przez n .

60. Pewnych 8 wierzchołków 55-kąta foremnego pomalowano na czerwono, a następnie każde dwa czerwone punkty połączono odcinkiem. Udowodnij, że pewne dwa narysowane odcinki mają taką samą długość.

61. Pewnych 11 wierzchołków 55-kąta foremnego pomalowano na czerwono, a następnie każde dwa czerwone punkty połączono odcinkiem. Udowodnij, że pewne trzy narysowane odcinki mają taką samą długość.

62. Wewnątrz kwadratu o boku 10 wybrano 101 punktów. Udowodnij, że pewne dwa z tych punktów są odległe o mniej niż $3/2$.

63. Na płaszczyźnie zaznaczono 5 punktów kratowych. Udowodnij, że można wybrać takie dwa z nich, że środek odcinka, który je łączy, jest punktem kratowym.

Punktem kratowym nazywamy punkt o obu współrzędnych całkowitych – na papierze w kratkę punktami kratowymi są naroża kraterów.

Kongruencje

DEFINICJA: Niech $m > 0$, a , b będą liczbami całkowitymi. Powiemy, że a przystaje do b modulo m , co zapisujemy

$$a \equiv b \pmod{m},$$

wtedy i tylko wtedy, gdy różnica $a - b$ jest podzielna przez m .

64. Udowodnij, że jeżeli $a \equiv b \pmod{m}$ oraz $c \equiv d \pmod{m}$, to

$$a + c \equiv b + d \pmod{m}.$$

65. Przy tych samych założeniach udowodnij, że $ac \equiv bd \pmod{m}$.

66. Udowodnij, że jeżeli $a \equiv b \pmod{m}$ oraz $a \equiv b \pmod{n}$, gdzie m , n są względnie pierwsze, to

$$a \equiv b \pmod{mn}.$$

67. Udowodnij, że jeżeli $a \equiv b \pmod{m}$ oraz $a \equiv b \pmod{n}$, to

$$a \equiv b \pmod{\text{NWW}(m,n)}.$$

68. Udowodnij, że jeżeli $ac \equiv bc \pmod{m}$, gdzie liczby m , c są względnie pierwsze, to $a \equiv b \pmod{m}$.

69. Oblicz resztę z dzielenia iloczynu $207 \cdot 307 \cdot 407 \cdot 507$ przez 101.

70. Oblicz resztę z dzielenia liczby 3^{16} przez 17.

71. Oblicz resztę z dzielenia liczby 3^{48} przez 11.

72. Połącz liczby od 2 do 9 w pary (a, b) spełniające warunek $ab \equiv 1 \pmod{11}$.

73. Wyznacz resztę z dzielenia liczby $10!$ przez 11.

74. Połącz liczby od 2 do 11 w pary (a, b) spełniające warunek $ab \equiv 1 \pmod{13}$.

75. Wyznacz resztę z dzielenia liczby $12!$ przez 13.

76. Połącz liczby od 2 do 15 w pary (a, b) spełniające warunek $ab \equiv 1 \pmod{17}$.

77. Wyznacz resztę z dzielenia liczby $16!$ przez 17.

78. Dane są takie liczby całkowite dodatnie a , b , m , że liczby $a^3 + b^3$ oraz $a^5 + b^5$ są podzielne przez m . Udowodnij, że liczba $a^{11} + b^{11}$ jest podzielna przez m .

79. Dane są takie liczby całkowite dodatnie a , b , m , że liczby $a^3 + b^2$ oraz $a^5 + 2b^4$ są podzielne przez m . Udowodnij, że liczba $a^{18} - 8b^{14}$ jest podzielna przez m .

80. Na potrzeby tego zadania liczbę całkowitą dodatnią m nazwiemy *cudowną*, jeżeli dla każdych liczb całkowitych spełniających warunek

$$a^2 \equiv b^2 \pmod{m}$$

zachodzi

$$a \equiv b \pmod{m} \quad \text{lub} \quad a \equiv -b \pmod{m}.$$

Które liczby są cudowne, a które nie?